О. В. Скрипник,
аспірант, Київський національний університет будівництва і архітектури
ORCID ID: 0000-0001-5322-1075

DOI: 10.32702/2306-6806.2020.5.197

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПРОДУКЦІЮ ПІДПРИЄМСТВ БУДІНДУСТРІЇ

О. Skrypnyk,
Postgraduate student, Kyiv National University of Construction and Architecture

THEORETICAL BASES OF FORMATION OF THE MECHANISM OF REGULATION OF PRICING
ON PRODUCTS OF THE ENTERPRISES OF THE CONSTRUCTION INDUSTRY

У статті проаналізовано теоретичні основи формування механізму регулювання ціноутворення на продукцію підприємств будіндустрії. Узагальнено підходи вітчизняних вчених до визначення категорій "регулювання", "регулювання ціноутворення", "механізм державного регулювання ціноутворення". Визначено невід'ємні складові системи регулювання економічних процесів, а саме: суб'єкти регулювання, об'єкти регулювання, форми та методи впливу, визначений їх взаємозв'язок. Встановлено, що в сучасних умовах регулювання — це комплексний вплив на економічні процеси державою, учасниками ринку, а також громадськими організаціями з метою досягнення цілей кожного із цих суб'єктів. Обґрунтовано необхідність регулювання ціноутворення будівельних матеріалів і виробів шляхом створення відповідного механізму з метою встановлення та дотримання оптимальної ціни в конкретних ринкових умовах. Запропоновано структуру механізму регулювання ціноутворення на продукцію підприємств будіндустрії.

The theoretical bases of formation of the mechanism of regulation of pricing on production of the enterprises of the construction industry are analyzed in the article.

The influence of prices on building materials and products on the development of construction in Ukraine is determined. The approaches of domestic scientists to the definition of categories of "regulation", "regulation of pricing", "mechanism of state regulation of pricing" are generalized. It is established that in the current conditions of regulation it is a complex influence on economic processes by the state, market participants, as well as public organizations in order to achieve the goals of each of these entities. The integral components of the system of regulation of economic processes are identified, namely: purpose of regulation, subjects of regulation, objects of regulation, forms and methods of influence, and their interrelation is defined. Three forms of regulation of economic processes are considered: state regulation, market self-regulation and mixed regulation. The essence of the pricing process is defined, which includes not only pricing, but also their permanent review in order to constantly maintain the correspondence between the demand for them and their supply. The objectives, forms and methods of pricing regulation in Ukraine (direct regulation methods, fiscal policy, customs policy, monetary policy, antitrust policy, budgetary policy) are described; their content is determined. It is stated that at present the state regulation of the pricing of building materials and products in Ukraine is absent and the necessity of this regulation is justified in order to establish and maintain the optimal price for them in specific market conditions. The process of regulating the pricing of the products of the enterprises of the construction industry is characterized and the expediency of creating the appropriate organizational and economic mechanism for its implementation is determined. The structure of the organizational and economic mechanism for regulating the

pricing of products of construction industry enterprises in Ukraine and the procedure for its functioning have been determined. The expected consequences of the introduction of pricing regulation on the products of construction industry enterprises in Ukraine are considered.

Ключові слова: регулювання, ціноутворення, методи та форми регулювання, цілі регулювання, суб'єкти регулювання, механізм регулювання, продукція підприємств будіндустрії.

Key words: regulation, pricing, methods and forms of regulation, goals of regulation, subjects of regulation, mechanism of regulation, products of construction industry enterprises.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Як відомо, будівельна галузь є рушійною силою розвитку національної економіки, оскільки капіталовкладення в будівництво дає мультиплікативний ефект у вигляді значно більшого приросту обсягів виробництва в суміжних галузях та ВВП країни загалом. Однією із суміжних галузей, що найбільш чутлива до зростання і спаду обсягів будівництва, є промисловість будівельних матеріалів України. Якщо будівельна галузь країни використовує переважно вітчизняні будівельні матеріали, то внаслідок збільшення попиту зростають обсяги виготовлення відповідної продукції, що, зі свого боку, спричиняє зростання ВВП. Якщо ж будівельні компанії надаватимуть перевагу імпортним будівельним матеріалам та виробам, це сприятиме лише формуванню негативного сальдо платіжного балансу.

Аналізуючи критерії вибору девелоперами будівельних матеріалів та виробів, дослідники відзначають, що в умовах падіння споживчого попиту та нестабільної економічної ситуації все частіше головним критерієм вибору стає низька ціна [8, с. 34]. Тому для стимулювання виробництва та використання в Україні прогресивних будівельних матеріалів та виробів необхідно забезпечити регулювання ціноутворення на продукцію підприємств будіндустрії з метою встановлення та дотримання такої ціни на них, яка, з одного боку, забезпечуватиме їх високу конкурентоспроможність порівняно із імпортними аналогами, а з іншого — забезпечуватиме виробникам отримання нормального прибутку. Для цього має бути створений механізм такого регулювання, розробці якого і присвячено цю статтю.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ З ПРОБЛЕМИ

Питання регулювання ціноутворення в Україні знайшло відображення в багатьох наукових працях. Розгляду цієї проблеми присвятили свої дослідження, Дугіна С.І. [7], Козак М. [8], Балабанова О.В. [3], Сус А.М. [18] та ін. Водночас у вказаних дослідженнях не враховано специфіку будівельної галузі та промисловості будівельних матеріалів зокрема, що зумовлює актуальність обраної теми дослідження.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою дослідження є аналіз та узагальнення теоретичної бази формування механізму державного та ринкового регулювання ціноутворення на продукцію підприємств будіндустрії.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Згідно з визначенням Сурміна Ю.П., "регулювання — це спосіб управління зі зворотним зв'язком, що ґрунтується на виявленні відхилення об'єкта від програмної траєкторії і виробленні та здійсненні впливу для повернення об'єкта на цю траєкторію. Регулювання здійснюється за допомогою правил і обмежень, охоплює контроль, заохочення і планування. Заохочення зумовлює

підвищення чи захист економічного добробуту суб'єкта управління шляхом регуляційного контролю" [17, с. 614]. Отже, метою регулювання є вплив на певний процес із метою зменшення відхилень його перебігу від бажаного.

В економічній науці поняття регулювання набуло широкого використання. Зокрема вчені Третяк Г., Білшук К. конкретизують його зміст таким чином: "Регулювання — це встановлення тими чи іншими методами певних відповідностей між структурою суспільних потреб і структурою суспільного продукту, тобто певних пропорцій економічного розвитку" [19, с. 9]. Тобто регулювання в економіці — це встановлення певних економічних пропорцій.

Значно частіше в працях науковців зустрічається визначення державного регулювання економічних процесів, оскільки воно є однією з базових дефініцій в науці та практиці державного управління. Аналіз та узагальнення деяких визначень даного поняття наведено у таблиці 1.

Виходячи з вищезазначеного, можна зробити висновок, що регулювання — це вплив конкретного суб'єкта на певні об'єкти чи процеси певними методами з метою встановлення та збереження певних економічних пропорцій. Реалізується регулювання конкретними засобами.

Відповідно, невід'ємними складовими будь-якого процесу регулювання в економіці, на нашу думку, є:

1. Суб'єкт або спосіб регулювання (якщо регулювання відбувається унаслідок свідомих чи несвідомих дій декількох взаємопов'язаних суб'єктів).
2. Мета регулювання — той кінцевий стан в економічній системі, який суб'єкт регулювання хоче зберегти чи досягти.
3. Об'єкт регулювання — тобто система (явище, процес, характеристика, показник) на який впливає суб'єкт регулювання з метою досягнення мети.
4. Форми та методи регулювання.
5. Конкретні засоби регулювання, що застосовуються в даний момент.

Розглянемо ці характеристики детальніше.

З точки зору суб'єктів регулювання, в науковій літературі склалось 2 основних підходи.

Приклад першого з них наведено в праці Г.С. Третяка, згідно із думкою якого існують такі типи регулювання економічних систем [19]:

1. Ринкове саморегулювання — процес формування пропорцій економічного розвитку під впливом економічних законів шляхом взаємодії усіх суб'єктів ринку.

Для ринкового механізму характерні риси саморегулювання або самонастроювання структур під впливом попиту і пропозиції. Таким чином, ринковий механізм встановлює об'єктивні ціни на усі товари та спонукає до припинення неефективної господарської діяльності та сприяє перенаправленню ресурсів у ті сегменти макроекономічного середовища, які є найбільш прибутковими, і тим самим сприяє раціональному використанню ресурсів [14, с. 9].

Таблиця 1. Аналіз деяких визначень поняття "державне регулювання економіки" в працях вітчизняних вчених

Автори, джерело	Визначення	Ключові слова
Третяк Г.С. Блішук К.М. [19, с. 9]	Це вплив держави на діяльність суб'єктів господарювання та ринкову кон'юнктуру з метою забезпечення нормальних умов функціонування ринкового механізму	Це вплив суб'єкта (держави) з певною метою
Бакуменко В.Д. [2, с. 148-149]	Вплив держави на економічну систему, спрямований на досягнення цілей її економічної політики. Найвідомішими інструментами впливу на економічні процеси є фінансові, інформаційно-консультативні та адміністративні	
Мороз В.М. [11, с. 148]	Сукупність цілеспрямованих форм, методів і напрямів впливу, що застосовуються органами державного управління для впорядкування системи суспільно-економічних відносин з метою стабілізації і пристосування існуючої суспільно-політичної системи до умов, що змінюються	Форми, методи впливу, що застосовуються суб'єктом (державою) для досягнення певної мети
Бодров В.Г. [4, с.149]	Комплекс заходів, інструментів і механізмів координації економічних відносин у суспільстві, суб'єктом якої виступає держава та її інститути з притаманними їм важелями цілеспрямованого впливу на перебіг господарських процесів	Комплекс, система заходів, що застосовуються суб'єктом (державою) для досягнення певної мети
Швайка Л.А. [14]	Це система заходів задля здійснення підтримуючої, компенсаційної та регулюючої діяльності держави, спрямованої на створення нормальних умов ефективного функціонування ринку та вирішення складних соціально-економічних проблем розвитку національної економіки і всього суспільства	
Малиновський В.Я. [24, с. 103]	Сукупність засобів організації управлінських процесів та способів впливу на розвиток керованих об'єктів із використанням відповідних методів управління, спрямованих на реалізацію цілей державного управління	Сукупність засобів та способів впливу на певні об'єкти для досягнення цілей державного управління
Степаненко С.В. [16]	Це сукупність різноманітних важелів, інструментів, за допомогою яких держава веде економічну діяльність	

2. Державне регулювання — процес формування пропорцій економічного розвитку органами державної влади різноманітними методами.

3. Змішане регулювання — процес формування пропорцій економічного розвитку у взаємодії ринкового механізму та державного втручання.

Як видно із наведеної класифікації, суб'єктом регулювання може бути держава в особі різноманітних органів та гілок влади і місцевого самоврядування, а також сукупність учасників ринку, які, взаємодіючи між собою для досягнення власних економічних цілей, не свідомо своїми спільними діями регулюють ті чи інші економічні процеси. Також тут справедливо згадана третя форма регулювання — змішана, оскільки очевидно, що в сучасних умовах окремо державна та ринкова форми регулювання не існують.

Окрім державного та ринкового регулювання, виділяється свідоме регулювання економічних процесів учасниками ринку (так зване саморегулювання). Його можуть здійснювати галузеві та національні об'єднання виробників, роботодавців, працівників, споживачів, а також воно може відбуватись у формі змови олігополістів щодо цін, розподілу територіальних ринків збуту тощо. Ця форма регулювання також може здійснювати вагомий вплив на будь-які економічні процеси.

Таким чином, можна стверджувати, що регулювання в сучасній ринковій економіці — це комплексний вплив на економічні процеси державою, учасниками ринку, а також громадськими організаціями з метою досягнення цілей кожного із цих суб'єктів, що, відповідно до ринкових економічних законів, трансформується у встановлення і збереження певних економічних пропорцій.

Слід зазначити, що цілі регулювання у різних економічних суб'єктів можуть бути не тільки не однаковими, але інколи і протилежними або взаємовиключними. Тому держава, здійснюючи регулювання економічних

процесів, повинна оцінювати можливу протидію інших суб'єктів регулювання і враховувати її у разі планування своїх регулюючих дій.

У якості об'єкта регулювання в нашому дослідженні представлено процес ціноутворення на будівельні матеріали та вироби, який відповідно до Закону України "Про ціни і ціноутворення" являє собою процес формування та встановлення цін на них [1]. За своєю сутністю — це не одноразовий акт по впливу на рівень цін, їх динаміку і співвідношення, а цілий комплекс постійних заходів регулювання ціноутворення, що має на меті постійне підтримання відповідності між попитом на них та їх пропозицією. Цей процес здійснюється виробниками будівельних матеріалів (суб'єктами ціноутворення), однак регулюватися він може одночасно на мікрорівні (самими виробниками і їх контрагентами (споживачами, постачальниками та конкурентами); на мезорівні (галузевими об'єднаннями), на макрорівні (загальнодержавними та місцевими органами влади) та на світовому рівні шляхом укладання міждержавних угод, встановлення експортних квот та митного регулювання, введення та зміни стандартів якості тощо.

Слід зазначити, що такий широкий склад суб'єктів регулювання може призвести до розбіжності в цілях регулювання, однак коли йдеться про ціноутворення в будівельній галузі, цілі регулювання у більшості суб'єктів цього процесу, імовірно, будуть однаковими. Це зумовлено тим, що і виробники, і держава, і громадські об'єднання зацікавлені у встановленні на найбільш прогресивні будівельні матеріали та вироби вітчизняного виробництва такої ціни, яка дозволить розширити їх виробництво в Україні, підвищити їх конкурентоспроможність порівняно із зовнішніми аналогами, і в підсумку призведе до зниження собівартості будівництва, створення нових робочих місць, збільшення доходів бюджетів. Також це цілком відповідає цілям державної цінової політики, задекларованим в Законі України "Про ціни та ціноутво-

Таблиця 2. Форми державного регулювання цін

Види цін	Роль держави	Форми державного регулювання
Вільні (договірні) ціни	Встановлює методологію ціноутворення та контролює виконання нормативних вимог	Заборона на цінову дискримінацію. Заборона на демпінг. Заборона на горизонтальне фіксування цін. Заборона на вертикальне фіксування цін
Державні фіксовані ціни	Встановлює ціни	Державні прейскуранти цін. «Заморожування» ринкових вільних цін. Фіксування монопольних цін
Державні регульовані ціни	Встановлює обмежувачі для цін	Обмеження рівня цін. Обмеження надбавок чи коефіцієнтів до прейскуранту цін. Встановлення граничних значень елементів ціни. Встановлення граничного рівня підвищення цін. Державний контроль за цінами монополістів

рення" [1], однією з яких є розвиток національної економіки та підприємницької діяльності.

По суті, об'єктами регулювання ціноутворення на продукцію підприємств будіндустрії будуть не підприємства будіндустрії, а самі ціни на будівельні матеріали та вироби при прямому регулюванні, а також фактори, що визначають ціни (собівартість будівельних матеріалів та виробів та попит на них) при непрямому регулюванні (про що детальніше йтиметься далі).

Щодо форм та методів регулювання ціноутворення, то їх необхідно насамперед класифікувати за суб'єктами регулювання. Водночас слід зазначити, що у вітчизняній економічній науці належного висвітлення набули лише процеси державного регулювання цін та їх ринкового саморегулювання. Регулювання цін іншими суб'єктами фактично не досліджувалось.

Методи державного регулювання цін можна поділити на прямі (адміністративні) та непрямі (економічні) [9].

Найбільш повно систему прямого регулювання цін залежно від типу регулювання цін (відповідно до якого розрізняють вільні, державні фіксовані та державні регульовані ціни) наведено у праці А. Балабанової [3, с. 20] (табл. 2).

Слід зазначити, що прямі (адміністративні) методи регулювання цін були властиві командній економіці та застосовувались в Україні переважно у радянські часи. Після переходу на ринкове ціноутворення такі методи

застосовувались і інколи продовжують застосовуватись в деяких галузях (на продовольчому ринку, в будівництві, у зв'язку, на транспорті [21, с. 222]), але, на нашу думку, вони можуть бути дієвими тільки в короткостроковому періоді, оскільки не усувають економічних диспропорцій, котрі зумовлюють зміну цін.

До непрямих (економічних) методів державного регулювання цін на будівельні матеріали та вироби можна віднести такі:

1. Фіскальна політика. Передбачає зменшення податкового навантаження для виробників соціально позитивних товарів (за допомогою податкових пільг, які можуть надаватись і виробникам прогресивних будівельних матеріалів та виробів), а також їх збільшення для виробників соціально негативних товарів (за допомогою акцизів). Також зниженню цін може сприяти дозвіл на застосування методів прискореної амортизації підприємствам із виробництва прогресивних будівельних матеріалів та виробів.

2. Митна політика. Може бути спрямована на зниження рівня цін (зменшення митних ставок на імпортовані товари, збільшення імпортованих квот, лібералізація вимог щодо якості імпортованих товарів), або навпаки на його підвищення (захист вітчизняних виробників) мито та інші транспортні збори на товари, які в достатній кількості виготовляються вітчизняними виробниками, звичайно, в розумних межах, щоб

Рис. 1. Структура механізму регулювання ціноутворення

захистити українські підприємства, та сприяти стимулюванню вітчизняних товаровиробників [15, с. 310]. Однак у цьому випадку державне регулювання в Україні є обмеженим правилами СОТ, угодами із Європейським союзом про зону вільної торгівлі, а також міждержавними договорами.

3. **Грошово-кредитна політика.** Може передбачати пільгове кредитування виробництва чи придбання окремих видів соціально значущої продукції, у тому числі прогресивних будівельних матеріалів та виробів (що зокрема вже відбувається при реалізації енергоефективних будівельних матеріалів та виробів за Державною програмою щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження "Тепла оселя"). Однак, на нашу думку, ці заходи необхідно доповнити включенням до такої програми, окрім утеплювачів та вікон, також енергоефективних стінових матеріалів, пільговим кредитуванням технічного переоснащення і розширення виробництва підприємств, що виробляють енергоефективні будівельні матеріали та вироби (у тому числі — стінові).

4. **Антимонопольна політика.** Активна антимонопольна політика зазвичай сприяє зниженню цін на будь-які товари, завдяки активізації конкуренції. З іншого боку, надання дозволів на злиття і поглинання компаній також інколи може призвести до зниження цін, оскільки в об'єднаній компанії будуть нижче питомі постійні витрати на одиницю продукції). Доцільність використання засобів антимонопольної політики для регулювання ціноутворення на продукцію підприємств будіндустрії потребує додаткового аналізу і може стати метою подальших досліджень.

5. **Бюджетна політика.** Державні закупівлі певних товарів можуть збільшувати попит на них, що в короткостроковій перспективі може призвести до зростання цін, а у довгостроковій — до збільшення виробничих потужностей із виготовлення відповідних товарів. Це стосується і прогресивних будівельних матеріалів та виробів.

Наразі на продукцію підприємств будіндустрії та виробів як прямого, так і непрямого державного регулювання немає. Тому очевидно є необхідність створення відповідної управляючої системи, яка, поєднуючи усіх суб'єктів регулювання, налагодить взаємодію між ними і сприятиме встановленню оптимальної ціни на найбільш прогресивні будівельні матеріали та вироби. В економічній науці така управляюча система зазвичай називається "механізм регулювання", а його сутність детально розглянута в працях А.А. Моголівця [22], О.В. Федорчака [20].

З наведених у вказаних працях визначень, ми підтримуємо визначення А.А. Моголівця [22, с.16], згідно із яким механізм регулювання — це сукупність певних суб'єктів, що впливають на певний об'єкт чи процес з метою збереження чи зміни його стану відповідно до певної цільової функції управління. Що стосується структури такого механізму, то він повинен включати в себе усі елементи процесу регулювання в економіці, які були визначені нами вище (суб'єкт або спосіб регулювання, мету регулювання, об'єкт регулювання, форми, методи та засоби регулювання, а також конкретні засоби регулювання).

Відповідно, структура механізму регулювання ціноутворення на продукцію підприємств будіндустрії може виглядати таким чином (рис. 1).

Формування запропонованого механізму дозволить в перспективі знизити ціни найбільш прогресивні матеріали та вироби вітчизняного виробництва, що сприятиме підвищенню їх конкурентоспроможності на внутрішньому ринку із відповідними позитивними наслідками у вигляді збільшення обсягів їх виробництва, створення нових робочих місць, збільшення податкових надходжень та зростання ВВП.

ВИСНОВКИ

Одним із напрямів розвитку будівництва в Україні має бути активізація використання будівельниками вітчизняних будівельних матеріалів та виробів. У цих умовах актуальності набуває питання регулювання ціноутворення на продукцію підприємств будіндустрії, метою якого буде надання прогресивним будівельним матеріалам та виробам цінних переваг на внутрішньому ринку. Вирішуватися таке завдання має організаційно-економічним механізмом, який, поєднуючи ринкове саморегулювання, вплив на ціни з боку галузевих об'єднань та заходи фіскальної, митної, грошово-кредитної та антимонопольної політики повинен забезпечити визначення оптимальної ціни на прогресивні матеріали та вироби, її встановлення та підтримання.

Детальна розробка концепції такого механізму має стати метою подальших досліджень.

Література:

1. Закон України Про ціни і ціноутворення [Електронний ресурс]: Закон України від 21.06.2012 № 5007(VI) (редакція від 30.01.2018). — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007>
2. Бакуменко В.Д. Бакуменко В.Д. Енциклопедичний словник з державного управління уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трошинського, Ю.П. Сурміна. — К.: НАДУ, 2010. — 820 с. — С. 149.
3. Балабанова Л.В. Цінова політика торговельного підприємства в умовах маркетингової орієнтації: [монографія] / Л.В. Балабанова, О.В. Сардак. — Донецьк: ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2003. — 149 с.
4. Бодров В.Г. / Бодров В.Г. // Енциклопедичний словник з державного управління (уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трошинського, Ю.П. Сурміна. — К.: НАДУ, 2010. — 820 с.) — С. 149.
5. Механізм державного впливу на соціально-економічний розвиток регіону [Текст]: наук. видання / авт. кол.: К.М. Бліщук, О.П. Крайник, Г.С. Третяк. — Львів: ЛРІДУ НАДУ. — 2011 р. — 50 с.
6. Гаркуша О.Ю. Механізм регулювання розвитку виноробної галузі України: дис. канд. економічних наук: 08.00.03 / О.Ю. Гаркуша; Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. — К.Р., 2015. — 250 с.
7. Дугіна С.І. Маркетингова цінова політика Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2005. — 393 с.
8. Козак М. Сучасні тенденції розвитку промисловості будівельних матеріалів Львівської області / М. Козак // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. — 2010. — Вип. 5. — С. 30—34.
9. Литвиненко Я.В. Маркетингова цінова політика: Навч. посіб. — К.: Знання, 2010. — 294 с.
10. Кравченко О.М. Теоретичні підходи до визначення поняття "Механізм державного управління" / М. Кравченко // Державне управління: удосконалення та розвиток [Електронний ресурс]. — 2009. — № 3. — Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=56>.
11. Мороз В.М. Державне регулювання / В.М. Мороз // Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В. П. Трошинського, Ю.П. Сурміна. — К.: НАДУ, 2010. — 820 с. — С. 148.
12. Непомнящий О.М., Шостак С.М. Сутність та зміст механізмів державного управління інвестиційною політикою у будівництві // Державне управління. — № 5. — 2018. — С. 49—52.
13. Олійник Н. Житлове будівництво як фактор мультиплікативного зростання національної економіки / Н. Олійник // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президенті України. — 2009. — Вип. 2. — С. 79—84.

14. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки. Навчальний посібник. К.: Знання, 2006. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-130.html>

15. Рymar Г.А. Ціноутворення в Україні: стан та перспективи розвитку // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. — № 1 (22). — 2012. — С. 309—314.

16. Степаненко С.В. До питання про підвищення ефективності державного регулювання процесів економічного розвитку у сфері суспільного відтворення [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://academy.gov.ua/ej/ej17/PDF/17.pdf>

17. Сурмін Ю.П. / Сурмін Ю.П. // Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трошинського, Ю.П. Сурміна. — К.: НАДУ, 2010. — 820 с. — С. 614.

18. Сус Л.М. Особливості цінової політики та ціноутворення в Україні // Вісник Хмельницького національного університету. — 2016. — № 1. — С. 272—275.

19. Третяк Г.С., Білшук К.М. Державне регулювання економіки та економічна політика: навч. посібник / Г.С. Третяк, К.М. Білшук — Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. — 128 с

20. Федорчак О.В. Класифікація механізмів державного управління / О.В. Федорчак // Демократичне врядування: зб. наук. пр. — Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2008. — № 1 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DeVr/2008-01/O_Fedorchak.pdf

21. Чукурна О.П. Особливості державного регулювання політики ціноутворення в Україні / О.П. Чукурна // Вісник соціально-економічних досліджень. 2013. Вип. 3 (50). Ч. 2.

22. Моголівець А.А., Скрипник А.А. Методичні підходи до формування механізму державного регулювання будівництва в умовах економічної циклічності // Актуальні проблеми економіки. — 2019. — № 5. — С. 14—33.

23. Рудницька Р.М. Сутність та зміст механізмів державного управління та принципів їх функціонування / Р.М. Рудницька, О.Г. Сидорчук // Публічне управління: теорія та практика. — 2014. — Вип. 4. — С. 50—60.

24. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління: вид. 2-ге, доп. і випр. / В.Я. Малиновський. — К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2005. — 254 с.

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On prices and pricing", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007> (Accessed 10 April 2020).

2. Surmin, Yu. P. Bakumenko, V. D. and Mykhnenko, A. M. (2010), Entsiklopedychnyj slovnyk z derzhavnoho upravlinnia [Encyclopedic dictionary of public administration], NADU, Kyiv, Ukraine.

3. Balabanova, L. V. and Sardak, O. V. (2003), Tsinova polityka torhovel'noho pidpryemstva v umovakh marketynhovoї orіentatsii [Pricing policy of a trading company in terms of marketing orientation], DonDUET im. M. Tuhana-Baranovskoho, Donetsk, Ukraine.

4. Surmin, Yu. P. Bakumenko, V. D. and Mykhnenko, A. M. (2010), Entsiklopedychnyj slovnyk z derzhavnoho upravlinnia [Encyclopedic dictionary of public administration], NADU, Kyiv, Ukraine.

5. Blischuk, K. M. Krajnyk, O. P. and Tretiak, H. S. (2011), Mekhanizm derzhavnoho vplyvu na sotsial'no-ekonomichnyj rozvytok rehionu [The mechanism of state influence on the socio-economic development of the region], LRIDU NADU, L'viv, Ukraine.

6. Harkusha, O. Yu. (2015), "Mechanism for regulating the development of the wine industry of Ukraine", Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, Donetsk'nyj natsional'nyj universytet ekonomiky i torhivli imeni Mykhajla Tuhana-Baranovskoho, Kryvyi Rih, Ukraine.

7. Duhina, S.I. (2005), Marketynhova tsinova polityka [Marketing pricing policy], KNEU, Kyiv, Ukraine.

8. Kozak, M. (2010), "Modern tendencies of development of building materials industry of Lviv region", Naukovi zapysky L'vivskoho universytetu biznesu ta prava, vol. 5, pp. 30—34.

9. Lytvynenko, Ya.V. (2010), Marketynhova tsinova polityka [Marketing pricing policy], Znannia, Kyiv, Ukraine.

10. Kravchenko, O.M. (2009), "Theoretical approaches to the definition of "Mechanism of public administration", Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok, vol. 3, available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=56> (Accessed 10 April 2020).

11. Surmin, Yu. P. Bakumenko, V. D. and Mykhnenko, A. M. (2010), Entsiklopedychnyj slovnyk z derzhavnoho upravlinnia [Encyclopedic dictionary of public administration], NADU, Kyiv, Ukraine.

12. Nepomniaschij, O. M. and Shostak, S. M. (2018), "The essence and content of the mechanisms of state management of investment policy in construction", Derzhavne upravlinnia, vol. 5, pp. 49—52.

13. Olijnyk, N. (2009), "Housing construction as a factor of multiplicative growth of the national economy", Zbirnyk naukovykh prats' Natsional'noi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy, vol. 2, pp. 79—84.

14. Shvajka, L.A. (2006), "State regulation of Economy", available at: <http://www.info-library.com.ua/books-book-130.html> (Accessed 10 April 2020).

15. Rymar, H.A. (2012), "Pricing in Ukraine: state and prospects of development", Problemy teorii ta metodologii bukhgalters'koho obliku, kontroliu i analizu, vol. 1 (22), pp. 309—314.

16. Stepanenko, S.V. (2013), "On the issue of increasing the efficiency of state regulation of economic development processes in the field of social reproduction", available at: <http://academy.gov.ua/ej/ej17/PDF/17.pdf> (Accessed 10 April 2020).

17. Surmin, Yu. P. Bakumenko, V. D. and Mykhnenko, A. M. (2010), Entsiklopedychnyj slovnyk z derzhavnoho upravlinnia [Encyclopedic dictionary of public administration], NADU, Kyiv, Ukraine.

18. Sus, L.M. (2016), "Features of pricing policy and pricing in Ukraine", Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu, vol. 1, pp. 272—275.

19. Tretiak, H. S. and Blischuk, K.M. (2011), Derzhavne rehulivannia ekonomiky ta ekonomichna polityka [State regulation of the economy and economic policy], LRIDU NADU, L'viv, Ukraine.

20. Fedorchak, O.V. (2008), "Classification of public administration mechanisms", Demokratychne vriaduvannia, vol.1, available at: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DeVr/2008-01/O_Fedorchak.pdf (Accessed 10 April 2020).

21. Chukurna, O.P. (2013), "Features of state regulation of pricing policy in Ukraine", Visnyk sotsial'no-ekonomichnykh doslidzen', vol. 3 (50), no. 2.

22. Moholivets', A.A. and Skrypnik, A.L. (2019), "Methodical approaches to the formation of the mechanism of state regulation of construction in conditions of economic cyclicity", Aktual'ni problemy ekonomiky, vol. 5, pp. 14—33.

23. Rudnits'ka, R.M. and Sydorchuk, O.H. (2014), "The essence and content of public administration mechanisms and principles of their functioning", Publichne upravlinnia: teoriia ta praktyka, vol. 4, pp. 50—60.

24. Malynovskiy, V. Ya. (2005), Slovnyk terminiv i poniat' z derzhavnoho upravlinnia [Dictionary of terms and concepts of public administration], 2-d ed., Tsentr spriannia instytutsijnomu rozvytku derzhavnoi sluzhby, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 12.04.2020 р.